

Toivomusaloite 157

Vehkaoja ym.: Yritysten sosiaaliturvamaksujärjestelmän uudistamisesta*Eduskunnalle*

Pääministeri Harri Holkerin hallituksen ohjelmassa on todettu, että ”hallitus parantaa työvoimavaltaisten yritysten asemaa uudistamalla nykyisin palkkaperusteisina kerättävien sosiaaliturvamaksujen rahoitusjärjestelmää”.

Sosiaalivakuutusjärjestelmän perusturvan rahoitukseen osallistuvat sekä vakuutetut että työnantajat ja eräiden etuuskien osalta myös valtio ja kunnat.

Yritysten vakuutusmaksuja on usein alennettu, jolloin maksurasitetta on siirretty entistä enemmän kotitalouksien kannettavaksi. Käytännössä tämä on näkynyt valtion suoran budjettirahoituksen kasvuna ns. takuusuorituksina.

Nykyisin palkkaperusteisina kerättävien sosiaaliturvamaksujen järjestelmän uudistamiseksi on laadittu lukuisia selvityksiä. Selvitysten avulla on haettu ratkaisuvaihtoehtoja siihen, että yrityksiltä kerättävät vakuutusmaksut kohtelisivat oikeudenmukaisemmin ja tasaisemmin eri tuotannon tekijöitä. Palkkasidonnainen sotumaksuhan kohdistuu ainoastaan yhteen tuotannon tekijään, työvoimaan.

Palkkaperusteisten maksujen korvaamista on ehdotettu tehtäväksi mm. liikevaihtoveron korotuksella. Samoin on ollut esillä, että liiketoimintaa harjoittavien yritysten osalta palkkoihin

perustuva työnantajien kansaneläke- ja sairausvakuutusmaksu korvataan erityisellä Kela-maksulla. Riittävää yksimielisyyttä ehdotusten toteuttamiseksi ei kuitenkaan ole saavutettu, joten tältä osin Holkerin hallituksen hallitusohjelma on jäänyt toteuttamatta.

Parhaillaan käynnissä olevat ETA-neuvottelut merkinnevät myös sitä, että sosiaaliturvan rahoitus kehittyy nykyistä yhdenmukaisemmaksi Euroopan talousalueen eri maissa. Suomen tulisi neuvotteluprosessin aikana valmistautua muuttamaan omaa sosiaaliturvan rahoitusjärjestelmäänsä niin, että se mukautuu muiden vastaavien maiden järjestelmiin. Tärkeätä on samalla huolehtia siitä, että uudistuksen yhteydessä parannetaan erityisesti vientiteollisuuden kilpailukykyä ja tuetaan työllisyyttä.

Edellä olevaan viitaten ehdotamme eduskunnan hyväksyttäväksi toivomuksen,

että hallitus ryhtyisi toimenpiteisiin yritysten sosiaaliturvamaksujen uudistamiseksi siten, että ne kohtelevat oikeudenmukaisesti ja tasapuolisesti eri tuotannon tekijöitä ja että uudistuksen avulla parannetaan yritysten vientikilpailukykyä ja tuetaan työllisyyttä.

Helsingissä 19 päivänä huhtikuuta 1991

Marjatta Vehkaoja
Arja Ojala
Marja-Leena Viljamaa
Pentti Lahti-Nuutila
Tarja Kautto

Kari Urpilainen
Marja-Liisa Tykkyläinen
Raimo Vuoristo
Reijo Laitinen

Riitta Myller
Liisa Jaakonsaari
Kerttu Törnqvist
Iiris Hacklin
Maija Rask